

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

VLAAMS
WELZIJS
VERBOND

DE
FEDERATIE
VAN SOCIALE
ONDERNEMINGEN VZW

Over het muurtje kijken: Persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap

Infosessie voor sociale diensten OCMW en vergunde voorzieningen VAPH

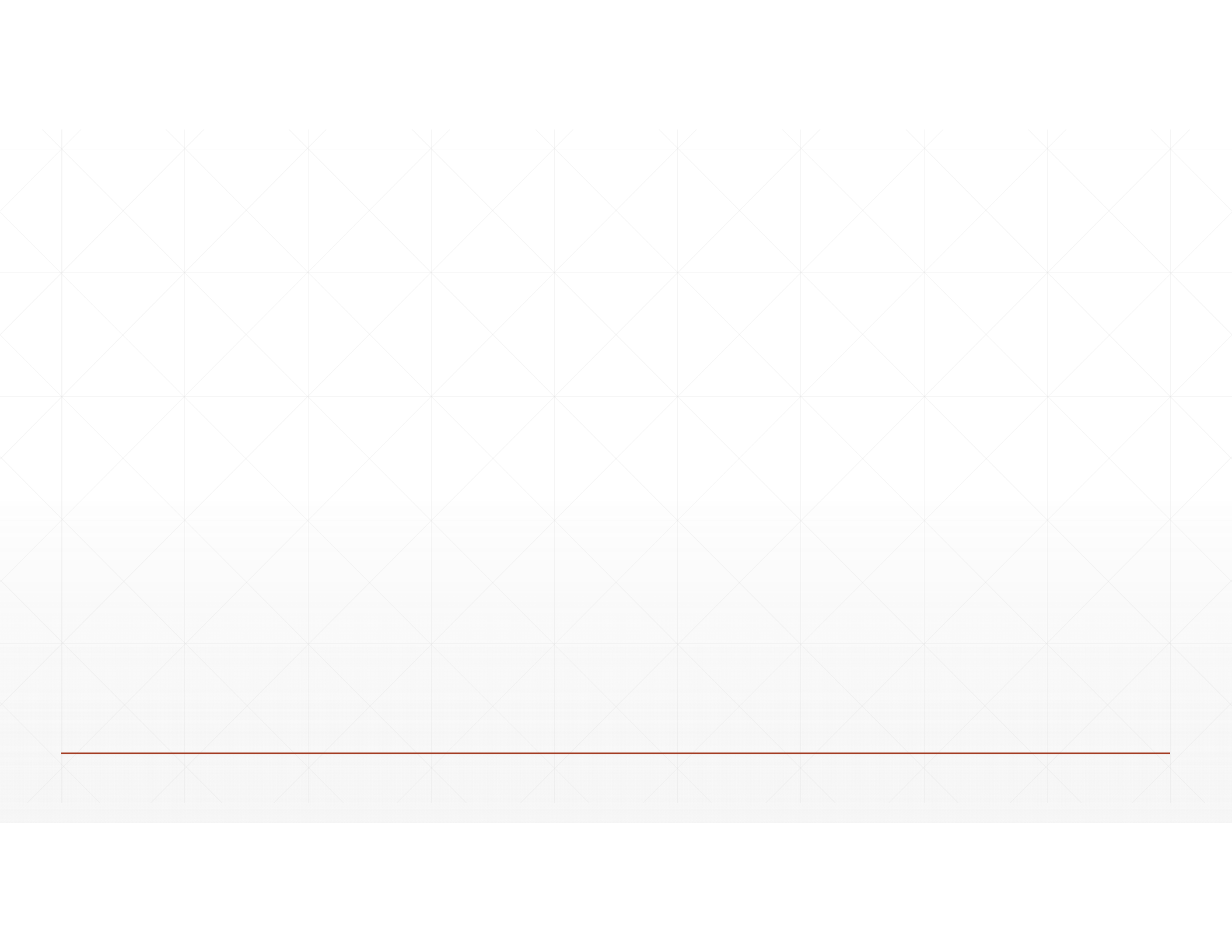
Welkom

- Inclusie als streefdoel van het perspectiefplan
 - Afstemming als doel van deze bijeenkomst
 - Geen eindpunt maar een begin van dialoog en gezamenlijke zoektocht naar oplossingen.
-

Op het programma

1. Persoonsvolgende financiering in de sector voor personen met een handicap
 2. Werking sociale dienst van het OCMW
 3. Het kruispunt tussen PVF en sociale dienst OCMW onderzocht
-

Persoonsvolgende financiering in de sector voor personen met een handicap

Werking van de sociale dienst van het OCMW

Basisopdracht van het OCMW (art. 1 OCMW-wet)

- Verzekeren van maatschappelijke dienstverlening
 - Voor iedere burger
 - Mogelijkheid tot menswaardig bestaan en voldoende levenskwaliteit
→ art. 23 Belgische grondwet
-

Sociale dienstverlening

- Meest passende dienstverlening volgens methoden maatsch. werk
 - Zeer divers en op veel verschillende levensdomeinen: curatief, preventief, materieel, financieel, sociaal, geneeskundig, psychologisch, ...
 - Drie soorten taken:
 1. Wettelijk opgelegde taken
 2. Wettelijk voorziene taken
 3. Lokaal gekozen taken
-

Wettelijk opgelegde taken

- Maatschappelijke integratie door tewerkstelling
 - Financiële hulpverlening
 - Informatie en begeleiding
 - Dienstverlening rond wonen en energiekosten
 - Coördinatie en overleg i.f.v. individuele en collectieve behoeften
 - Maatschappelijke dienstverlening aan vreemdelingen
 - Voogdij en materiële bewaring over kinderen
 - Noodplan voor winterhulp
 - Signaalfunctie
-

Wettelijk voorziene taken

- **Zorgaanbod in eigen beheer**

Woonzorgcentrum, assistentiewoningen, kortverblijf (kv woonzorgdecreet), lokaal dienstencentrum, diensten aan huis (gezinszorg, poetshulp, personenalarm, ...), kinderopvang

- **Rechtshulp**

- **Schuldhulpverlening**

Budgetbegeleiding, budgetbeheer en schuldbemiddeling

Lokaal gekozen taken

- Verschillend van OCMW tot OCMW
 - Aangepast aan lokale context, noden, doelgroepen
 - Zeer divers
 - Aanvullende financiële steun, verwarmingstoelagen, huurwaarborg, sinterklaaspremie, schoolpremie, mantelzorgpremie, ...
 - Materiële steun (ter beschikking stellen van meubels, voedselpakketten, kleding)
 - Klusjesdienst, sociaal restaurant, boodschappendienst, maaltijdbedeling, sociale kruidenier, vervoersdienst
 - ...
-

Wie heeft recht op OCMW-steun?

Iedere burger heeft recht op OCMW-steun.

Voorwaarden?

- Behoeftige situatie
- Onvoldoende mogelijkheden om menswaardig bestaan te leiden
- Wonen in België
- Bijkomende voorwaarden i.f.v. de te ontvangen steun

Wat zijn bestaansmiddelen volgens het OCMW?

- Netto-inkomsten uit:
 - Arbeid
 - Onroerende goederen
 - Roerend kapitaal
 - Sociale zekerheidsuitkeringen (bv. werkloosheidsuitkering, IT/IVT, ...)
 - Inkomsten van samenwonenden
 - Voordelen in natura (bv. gratis woonst)
 - Bepaalde middelen zijn vrijgesteld (o.a. zorgverzekering, zorgbudget VSB)
-

Een aanvraag indienen

Bij welk OCMW kan ik terecht?

Algemene regel

Het OCMW van de gemeente waar de aanvrager werkelijk woont en leeft (“gewoonlijke verblijfplaats”)

Uitzonderingen

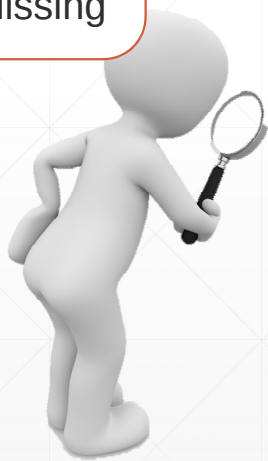
- Dringende medische hulp
→ OCMW feitelijke verblijfplaats
- Verblijf in bepaalde instellingen
→ OCMW inschrijving bevolkingsregister
- Daklozen, illegalen, studenten, ...

Onder andere:

- Psychiatrisch ziekenhuis
- Erkende instelling voor PmH
- Erkend WZC, CVK, GAW
- Erkend PVT
- Erkend initiatief beschut wonen

Wie doet wat? In een notendop ...

Contact met cliënt
Huisbezoek
Onderzoek
Advies beslissing

Maatschappelijk assistent

cliënt

Politiek bestuursorgaan
Beslissingen nemen

OCMW-raad

Sociaal huis?

- Gemeenschappelijk loket van gemeente en OCMW
- Voor burgers met vragen over sociale dienstverlening
- Doorverwijzing naar juiste instanties en diensten
- Met oog op nabije, integrale, toegankelijke hulp- en dienstverlening
- Vaak in partnerschap met bv. CAW, werkwinkel, sociale huisvestingsmaatschappij, VDAB, Huis van het Kind

Het kruispunt onderzocht

Knelpunten

- Personen met een handicap dienen zelf in te staan voor hun persoonsvolgend budget
 - De besteding van het basisondersteuningsbudget moet niet verantwoord worden
 - Nieuwe VAPH-regeling → woon- en leefkosten komen op termijn volledig ten laste van de eigen middelen van de persoon met een handicap
 - **Eigen middelen zijn vaak te beperkt = fundamenteel probleem**
 - Plafondbedragen woon- en leefkosten loslaten (MB op komst)
 - Verdwijnen van het gewaarborgd persoonlijk inkomen
-

Steunvragen bij OCMW

Verwachting: aantal steunvragen zal toenemen

1. Om de ondersteuning zelf te financieren
 2. Om tussen te komen in de woon- en leefkosten
 3. Om schuldenproblematiek op te vangen
-

Vragen

- Rol OCMW en voorzieningen bij 'slechte' besteders (cf. zelfregie)?
- Hoe zal het OCMW omgaan met vragen voor tussenkomst?
- Hoe kan het OCMW eventuele tussenkomst recupereren?
- Lokale bevoegdheid OCMW: omgaan met grote verscheidenheid?
- VSB in Brussel: risico's door vrijwillige aansluiting?
- Nood aan gewaarborgd inkomen?

Wat kan de vergunde zorgaanbieder betekenen?

- Persoon met handicap = cliënt in begeleiding
 - Vaak eerste aanspreekpunt van de persoon met een handicap en kennis van het natuurlijke netwerk en de betekenisvolle derde(n)
 - Sociale diensten: specialisatie ontvangst, historiek, statuut, inkomsten, ondersteuningsplan
 - Inschakelen bijstandsorganisatie
 - Initiëren van de opstart van ondersteuning
 - Volledige administratie en boekhouding
 - Contracten ...
 - Preventieve & begeleidende maatregelen bij probleemdossiers initiëren: bv. bewindvoering, verplichte bijstand...
 - Vaak regionale samenwerkingsverbanden opgestart die onderling doorverwijzen.
-

Wat kan OCMW betekenen? (1)

- Persoon met handicap = burger
 - Steunvraag gericht aan bevoegd OCMW (erkende vs. vergunde voorziening)
 - Beoordeling mogelijkheden menswaardig bestaan via sociaal en financieel onderzoek
 - Alle sociale rechten uitputten
 - Financiële middelen: BOB en vrij besteedbaar deel PVB geen vorm van inkomsten
 - Beoordeling woonsituatie bij kleinschalige collectieve woonvormen. Afstemmen met gemeente rond samenwonenst/aparte brievenbussen.
-

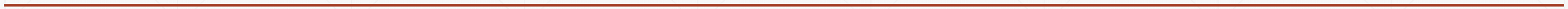
Wat kan OCMW betekenen? (2)

- Financiële steun voor eventuele tekorten in woon- en leefkosten
 - Geen uniforme Vlaamse regeling
 - Terugvordering bij onderhoudsplichtigen
- Signaalfunctie en opstart preventieve maatregelen bv. bewindvoering
- Schuldhulpverlening opstarten
 - Budgetbegeleiding, budgetbeheer
 - Schuldbemiddeling
 - BOB niet vatbaar voor beslag (cf. decreet VSB en gerechtelijk wetboek)
 - PVB niet vatbaar voor beslag? (“tegemoetkoming voor mindervaliden”?)
- Contact met bijstandsorganisatie, zorgkas of zorgaanbieders

! www.eerstehulpbijschulden.be !

Naar de toekomst

1. Nood aan federale oplossing
→ fundamenteel probleem van te laag inkomen
2. Nood aan Vlaamse oplossing
Verantwoordelijkheid niet afschuiven op voorzieningen, noch op OCMW
3. Opmaak van een beleidsvisie in de gemeente en het OCMW.
4. Zoeken naar wederzijdse oplossingen en dialoog. Wederzijdse rollen in lokaal sociaal beleid en geïntegreerd breed onthaal.

Nog vragen?

Contacteer ons!

Evelien Devriese

evelien.devriese@vlaamswelzijnsverbond.be

Elke Vande Velde

elke.vandavelde@som.be

Rika Verpoorten

rika.verpoorten@vvsg.be
